

Poropaimenesta metsästuspystykorva

Marja Masalin

Messukeskuksen näyttelyssä 23.2.85 kuultiin ja nähtiin jälleen kummia: Lapinkoiria oli kymmenen kappaletta, joista kuusi paimensukuista. Lähes kaikki koirat olivat tuomari Elis Pitkäsén mielestä "porokoiria". Serttejä ei jaettu lainkaan, koska ainoalla ykkösen saaneella koirallakin sattui olemaan taittokorvat. Kokonaisarvostelu oli siten yksi ykkönen, viisi kakkosta, kolme kolmosta ja yksi nolla.

Suorastaan hilpeyttä herätti katsojissa, kun SF MVA Peski Rimpi 24413R/76 sai veteraaniluokassa kolmosen!

Lopuksi Elis Pitkänen piti yleisölle puheen, jossa hän syytti kasvat-
tajiä, jotka kasvattavat lapinkoiran ja lapinporokoiran välimuotoa ja
pilaavat rodun.

Uusille lukijoille kerrottakoon, että paimensukuiset lapinkoirat eivät ole sen "porokoirempia" kuin ne neljäkymmentä kantakoiraa, jotka Suomen Kennelliiton edustajat ovat itse rotuun hyväksyneet. Koko lapinkoira/lapinporokoira-jako on keinotekoinen, ja suoritettiin aikanaan pelkästään Kennelliiton suosiman menesjärveläisen porokoiratyypin puhdistamiseksi etelässä kehitetystä pitkäkarvaisesta kukonharjun koirasta. Nämä koirat olivat samassa rekisterissä Suomen Kennelliiton ja Kennel-Klubin yhdistymisen jälkeen. Paimensukuisten kantakoirat ovat nimen omaan niitä "pohjoisen kannan" pitkäkarvaisia porokoiria, jotka silloin lapinkoiriksi hyväksyttiin. Rotuun ei ole lisätty mitään tuntemattomia koiria. Jaon yhteydessä ei rungon pituudesta puhuttu vielä mitään, se tuli muotiin myöhemmin. Päin vastoin, useat kantakoirat ja niiden suorat jälkeläiset saavuttivat 70-luvulla muotovalion arvon.

Jokainen lapinkoiria kasvattanut tietää, että nämä koirat eivät periytä lyhyttä runkoa. Ainoa keino siihen pääsemiseksi on joko suosia viallista rakennetta, jossa lyhyestä, pystystä lantiosta häntä kaatuu suoraan selälle antaen lyhytrunkoisen vaikutelman, tai sitten risteyttää rotuun muun rotuisia koiria.

Turun Lapinkoirayhdistyksen jalostustoimikunta onkin antanut asiasta lausunnon, jossa sanotaan: "Jalostukseen käytettäköön ennkoluulotomasti kaikkia koiria..". Rotua ei ole mainittu, ja niinhän he ovat tehneetkin. Se onkin koirien kannalta armeliain vaihtoehto, koska huonosta rakenteesta johtuvat lonkka- ym. luustoviat ovat koiralle erittäin tuskallisia.

Tästä aiheesta käytiin Messukeskuksessa kasvattajien kesken vilkasta keskustelua. Kovasti ihmetytti se, että Suomen Kennelliiton järjestämällä kasvattajakursseilla painotetaan voimakkaasti kasvattajan vastuuta. Ristiriita on melkoinen, kun nyt kuitenkin Kennelliiton taholta kasvattajia syytetään "rodun pilaamisesta", kun he kieltäytyvät muuttamasta keinoja kaihtamatta rodun alkuperäistä ulkonäköä.

Me paimensukuisten lapinkoirien kasvattajat emme näe mitään järjestettyä syytä lähteä tälle tielle. Päin vastoin, tulemme jatkossa valvomaan tarkoin siitoseläinten rakennetta. Mikäli sekä uroksella että nartulla on "takapäässä sanomista", yhdistelmää ei suositella, vaikka koirat muuten olisivat toisilleen sopivat.

Turun Lapinkoira-lehdessä 1/85 Olavi Honkanen kertoo puheenjohtajan palstalla, että lapinkoiran rotumääritelmää ollaan jälleen muuttamassa. Hän kirjoittaa: "Tietysti varsinkin rodun kasvattajien kannalta on hankalaa se että rotumääritelmä muuttuu muutaman vuoden väliajoin. Onneksi tälläkertaa on kyse vain ns. `hienosäädöstä`."

Näin on asiat. Nyt TEHDÄÄN ROTUA kasvattajista piittaamatta, koirista puhumattakaan. Voin kuvitella miltä sellaisesta kasvattajasta tuntuu, joka yrittää noudattaa näitä muodin oikkuja, ja toteaa muutaman vuoden välein omistavansa jälleen aivan väärän mallisia koiria. Sen täytyy olla kipeä asia, kysymyksessä ovat sentään elolliset olennot, eikä mikään kulutustavara, jonka voi heittää tunkiolle muodin vaihtuessa.

Onneksi meillä ei ole tämänkaltaisia turhautumia. Me emme luo uutta rotua, vaan pyrimme säilyttämään vanhat tunnetut paimenkoirasuvut. Tietenkin aina kun ihminen puuttuu eläinten luonnolliseen lisääntymiseen valikoimalla paritettavat yksilöt, on kysymys jonkinlaisesta "jalostuksesta" tai ainakin valinnasta. Emme kuitenkaan pyri mihinkään määrättyyn ulkonäköön, vaan ainoastaan karsimme mahdollisia vieraita piirteitä, ja pyrimme ylläpitämään rodun terveyttä. Seuramme tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että Paimensukuinen lapinkoira on voimakkaasti olemassa vielä senkin jälkeen, kun meitä ei enää ole.

Kaksi paimensukuista lapinkoiraa

Kennelliiton näyttelyssä toinen koirista on saanut nollan, toinen sertin ja ROP 1. Ainoa ollennainen ero on karvan pituus.

